

1 Samuel Chapter 15

- א** וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל, אֶל-שָׁאוּל, אֲתִי שְׁלַח ה' לְמַשְׁחֵךְ לְמֶלֶךְ, עַל-עַמּוֹ עַל-יִשְׂרָאֵל; וְעַתָּה שָׁמַע, לְקוֹל דְּבָרֵי ה'. {ס}
- 1** And Samuel said unto Saul: 'The LORD sent me to anoint thee to be king over His people, over Israel; now therefore hearken thou unto the voice of the words of the LORD. {S}
- ב** כֹּה אָמַר, ה' צְבָאוֹת, פָּקֶדְתִּי, אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה עִמָּלֶךְ לְיִשְׂרָאֵל--אֲשֶׁר-שָׂם לוֹ בְּדֶרֶךְ, בַּעֲלָתוֹ מִמִּצְרָיִם.
- 2** Thus saith the LORD of hosts: I remember that which Amalek did to Israel, how he set himself against him in the way, when he came up out of Egypt.
- ג** עַתָּה לֵךְ וְהַכִּיתָה אֶת-עַמָּלֶךְ, וְהַחֲרַמְתָּם אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ, וְלֹא תַחֲמַל, עָלָיו; וְהַמַּתָּה מֵאִישׁ עַד-אִשָּׁה, מֵעַלְלָל וְעַד-יוֹנֵק, מִשּׁוֹר וְעַד-שֶׂה, מִגָּמֶל וְעַד-חֲמֹר. {ס}
- 3** Now go and smite Amalek, and utterly destroy all that they have, and spare them not; but slay both man and woman, infant and suckling, ox and sheep, camel and ass.'
- ד** וַיִּשְׁמַע שָׁאוּל, אֶת-הָעָם, וַיִּפְקְדֵם בְּטַלָּאִים, מֵאַתִּים אֶלֶף רִגְלִי; וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים, אֶת-אִישׁ יְהוּדָה.
- 4** And Saul summoned the people, and numbered them in Telaim, two hundred thousand footmen, and ten thousand men of Judah.
- ה** וַיָּבֹא שָׁאוּל, עַד-עִיר עַמָּלֶךְ; וַיָּרֶב, בַּנָּחַל.
- 5** And Saul came to the city of Amalek, and lay in wait in the valley.
- ו** וַיֹּאמֶר שָׁאוּל אֶל-הַקִּינִי לְכוּ סֵרוּ רִדּוֹ מִתּוֹךְ עַמָּלֶקִי, כִּי-אִסְפַּךְ עִמּוֹ, וְאַתָּה עָשִׂיתָה חֶסֶד עִם-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בַּעֲלוֹתָם מִמִּצְרָיִם; וַיִּסֶּר קִינִי, מִתּוֹךְ עַמָּלֶךְ.
- 6** And Saul said unto the Kenites: 'Go, depart, get you down from among the Amalekites, lest I destroy you with them; for ye showed kindness to all the children of Israel, when they came up out of Egypt.' So the Kenites departed from among the Amalekites.
- ז** וַיִּךְ שָׁאוּל, אֶת-עַמָּלֶךְ, מִחוּלָה בּוֹאֵךְ שׁוֹר, אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מִצְרָיִם.
- 7** And Saul smote the Amalekites, from Havilah as thou goest to Shur, that is in front of Egypt.
- ח** וַיִּתֶּשֶׁ אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ-עַמָּלֶךְ, חִי; וְאֶת-כָּל-הָעָם, הִחָרִים לְפִי-חֶרֶב.
- 8** And he took Agag the king of the Amalekites alive, and utterly destroyed all the people with the edge of the sword.
- ט** וַיַּחֲמַל שָׁאוּל וְהָעָם עַל-אַגַּג, וְעַל-מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמְּשָׁנִים וְעַל-הַכֹּרִים וְעַל-כָּל-הַטּוֹב, וְלֹא אָבּוּ, הַחֲרִיקָם; וְכָל-הַמְּלָאכָה נִמְבָּזָה וְנִמְסָה, אֶתָּה הִחָרִימוּ. {פ}
- 9** But Saul and the people spared Agag, and the best of the sheep, and of the oxen, even the young of the second birth, and the lambs, and all that was good, and would not utterly destroy them; but every thing that was of no account and feeble, that they destroyed utterly. {P}

- 10 Then came the word of the LORD unto Samuel, saying:
- י וַיְהִי, דְּבַר-ה', אֶל-שְׁמוּאֵל, לֵאמֹר.
- 11 'It repenteth Me that I have set up Saul to be king; for he is turned back from following Me, and hath not performed My commandments.' And it grieved Samuel; and he cried unto the LORD all night.
- יא נִחַמְתִּי, כִּי-הִמְלַכְתִּי אֶת-שָׁאוּל לְמֶלֶךְ-- כִּי-שָׁב מֵאַחֲרִי, וְאֶת-דְּבָרִי לֹא הָקִים; וַיִּחַר, לְשְׁמוּאֵל, וַיִּזְעַק אֶל-ה', כָּל-הַלַּיְלָה.
- 12 And Samuel rose early to meet Saul in the morning; and it was told Samuel, saying: 'Saul came to Carmel, and, behold, he is setting him up a monument, and is gone about, and passed on, and gone down to Gilgal.'
- יב וַיִּשָּׁכֶם שְׁמוּאֵל לִקְרַאת שָׁאוּל, בְּבֹקֶר; וַיִּגַּד לְשְׁמוּאֵל לֵאמֹר, בָּא-שָׁאוּל הַכְּרָמָלָה וְהִנֵּה מַצִּיב לוֹ יָד, וַיִּסֵּב וַיַּעֲבֹר, וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל.
- 13 And Samuel came to Saul; and Saul said unto him: 'Blessed be thou of the LORD; I have performed the commandment of the LORD.'
- יג וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל, אֶל-שָׁאוּל; וַיֹּאמֶר לוֹ שָׁאוּל, בְּרוּךְ אַתָּה לַיהוָה--הֲקִימְתִּי, אֶת-דְּבַר ה'.
- 14 And Samuel said: 'What meaneth then this bleating of the sheep in mine ears, and the lowing of the oxen which I hear?'
- יד וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל, וּמָה קוֹל-הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנִי, וְקוֹל הַבָּקָר, אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ.
- 15 And Saul said: 'They have brought them from the Amalekites; for the people spared the best of the sheep and of the oxen, to sacrifice unto the LORD thy God; and the rest we have utterly destroyed.' {P}
- טו וַיֹּאמֶר שָׁאוּל מֵעַמְלָקִי הֵבִיאוּם, אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל-מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר, לְמַעַן זִבְחָה, לַיהוָה אֱלֹהֵיךָ; וְאֶת-הַיֹּתֵר, הִחַרְמֵנוּ. {פ}
- 16 Then Samuel said unto Saul: 'Stay, and I will tell thee what the LORD hath said to me this night.' And he said unto him: 'Say on.'
- טז וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל, אֶל-שָׁאוּל, הֲרָף וְאֶגִּידָה לְךָ, אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֵלַי הַלַּיְלָה; וַיֹּאמְרוּ (וַיֹּאמֶר) לוֹ, דַּבֵּר. {ס}
- 17 And Samuel said: 'Though thou be little in thine own sight, art thou not head of the tribes of Israel? And the LORD anointed thee king over Israel;
- יז וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל--הֲלוֹא אָם-קָטָן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ, רֹאשׁ שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה; וַיִּמְשָׁחְךָ ה' לְמֶלֶךְ, עַל-יִשְׂרָאֵל.
- 18 and the LORD sent thee on a journey, and said: Go and utterly destroy the sinners the Amalekites, and fight against them until they be consumed.
- יח וַיִּשְׁלַחְךָ ה', בְּדֶרֶךְ; וַיֹּאמֶר, לְךָ וְהִחַרְמְתָה אֶת-הַחֲטָאִים אֶת-עַמְלָק, וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ, עַד כְּלוֹתָם אֹתָם.
- 19 Wherefore then didst thou not hearken to the voice of the LORD, but didst fly upon the spoil, and didst that which was evil in the sight of the LORD?' {S}
- יט וְלָמָּה לֹא-שָׁמַעְתָּ, בְּקוֹל ה'; וַתַּעֲט, אֶל-הַשָּׁלָל, וַתַּעַשׂ הָרַע, בְּעֵינֵי ה'. {ס}

כ וַיֹּאמֶר שְׁאוּל אֶל-שְׁמוּאֵל, אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל ה', וְאַלֶּךְ, בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר-שְׁלַחְנִי ה'; וְאַבִּיָּא, אֶת-אַגַּג מֶלֶךְ עַמְלֵק, וְאֶת-עַמְלֵק, הַחֲרָמְתִּי.

20 And Saul said unto Samuel: 'Yea, I have hearkened to the voice of the LORD, and have gone the way which the LORD sent me, and have brought Agag the king of Amalek, and have utterly destroyed the Amalekites.

כא וַיִּקַּח הָעָם מִהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר, רֵאשִׁית הַחֲרָם, לְזִבְחַ לַה' אֱלֹהֵיכֶם, בְּגִלְגָּל. {ס}

21 But the people took of the spoil, sheep and oxen, the chief of the devoted things, to sacrifice unto the LORD thy God in Gilgal.' {S}

כב וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל, הֲחִפְּץ לַה' בְּעֹלוֹת וּזְבָחִים, כְּשֹׁמֵעַ, בְּקוֹל ה': הֲיֵנָה שְׁמֵעַ מְזִבֵּחַ טוֹב, לְהִקְשִׁיב מִחֶלֶב אֵילִים.

22 And Samuel said: 'Hath the LORD as great delight in burnt-offerings and sacrifices, as in hearkening to the voice of the LORD? Behold, to obey is better than sacrifice, and to hearken than the fat of rams.

כג כִּי חַטָּאת-קָסָם מָרִי, וְאַוֹן וּתְרָפִים הַפָּצַר: יַעַן, מָאַסְתָּ אֶת-דְּבַר ה', וַיִּמְאַסְךָ, מִמֶּלֶךְ. {ס}

23 For rebellion is as the sin of witchcraft, and stubbornness is as idolatry and teraphim. Because thou hast rejected the word of the LORD, He hath also rejected thee from being king.' {S}

כד וַיֹּאמֶר שְׁאוּל אֶל-שְׁמוּאֵל חֲטָאתִי, כִּי-עֲבַרְתִּי אֶת-פִּי-ה' וְאֶת-דְּבָרֶיךָ: כִּי יָרֵאתִי אֶת-הָעָם, וְאֶשְׁמַע בְּקוֹלָם.

24 And Saul said unto Samuel: 'I have sinned; for I have transgressed the commandment of the LORD, and thy words; because I feared the people, and hearkened to their voice.

כה וְעַתָּה, שָׂא נָא אֶת-חַטָּאתִי; וְשׁוּב עִמִּי, וְאַשְׁתַּחֲוֶה לַה'.

25 Now therefore, I pray thee, pardon my sin, and return with me, that I may worship the LORD.'

כו וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-שְׁאוּל, לֹא אָשׁוּב עִמָּךְ: כִּי מָאַסְתָּהּ, אֶת-דְּבַר ה', וַיִּמְאַסְךָ ה', מִהָיִוֹת מֶלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל. {ס}

26 And Samuel said unto Saul: 'I will not return with thee; for thou hast rejected the word of the LORD, and the LORD hath rejected thee from being king over Israel.' {S}

כז וַיִּסַּב שְׁמוּאֵל, לָלֶכֶת; וַיִּחַזַּק בְּכַנְף-מַעֲיָלוֹ, וַיִּקְרַע. {ס}

27 And as Samuel turned about to go away, he laid hold upon the skirt of his robe, and it rent. {S}

כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו, שְׁמוּאֵל, קָרַע ה' אֶת-מַמְלַכּוֹת יִשְׂרָאֵל מֵעַלֶּיךָ, הַיּוֹם; וַיִּתֶּנָּהּ, לְרֵעֶךָ הַטוֹב מִמֶּנִּי. {ס}

28 And Samuel said unto him: 'The LORD hath rent the kingdom of Israel from thee this day, and hath given it to a neighbour of thine, that is better than thou. {S}

- כט** וגם נצח ישראל, לא ישקר ולא ינחם: כי לא אדם הוא, להנחם.
- ל** ויאמר חטאתי--עתה כבדני נא נגד זקני-עמי, ונגד ישראל; ושוב עמי, והשתחויתי לה' אלהיך.
- לא** וישב שמואל, אחרי שאול; וישתחו שואל, לה'. {ס}
- לב** ויאמר שמואל, הגישו אלי את-אגג מלך עמלק, וילך אליו, אגג מעדנת; ויאמר אגג, אכן סר מר-המנות. {ס}
- לג** ויאמר שמואל--כאשר שכלה נשים חרפך, כן-תשכל מנשים אמך; וישסף שמואל את-אגג לפני ה', בגלגל. {ס}
- לד** וילך שמואל, הרמתה; ושאול עלה אל-ביתו, גבעת שאול.
- לה** ולא-יסף שמואל לראות את-שאול, עד-יום מותו, כי-התאבל שמואל, אל-שאול; וה' נחם, כי-המליך את-שאול על-ישראל. {פ}
- 29** And also the Glory of Israel will not lie nor repent; for He is not a man, that He should repent.'
- 30** Then he said: 'I have sinned; yet honour me now, I pray thee, before the elders of my people, and before Israel, and return with me, that I may worship the LORD thy God.'
- 31** So Samuel returned after Saul; and Saul worshipped the LORD. {S}
- 32** Then said Samuel: 'Bring ye hither to me Agag the king of the Amalekites.' And Agag came unto him in chains. And Agag said: 'Surely the bitterness of death is at hand.' {S}
- 33** And Samuel said: As thy sword hath made women childless, so shall thy mother be childless among women. And Samuel hewed Agag in pieces before the LORD in Gilgal. {S}
- 34** Then Samuel went to Ramah; and Saul went up to his house to Gibeath-shaul.
- 35** And Samuel never beheld Saul again until the day of his death; for Samuel mourned for Saul; and the LORD repented that He had made Saul king over Israel. {P}

תלמוד בבלי מסכת יומא דף כב עמוד ב

+שמואל א' טו+ וירב בנחל, אמר רבי מני: על עסקי נחל. בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא לשאול +שמואל א' טו+ לך והכית את עמלק, אמר: ומה נפש אחת אמרה תורה הבא עגלה ערופה, כל הנפשות הללו על אחת כמה וכמה! ואם אדם חטא - בהמה מה חטאה? ואם גדולים חטאו - קטנים מה חטאו? יצאה בת קול ואמרה לו +קהלת ז+ אל תהי צדיק הרבה. ובשעה שאמר לו שאול לדואג +שמואל א' כב+ סב אתה ופגע בכהנים, יצאה בת קול ואמרה לו +קהלת ז+ אל תרשע הרבה.

"He [Saul] fought in the stream." R. Mani said: [He struggled] over the matter of the stream. When God told Saul "Go and strike Amalek," he said: If with regard to a single life, the Torah says to bring an 'eglah 'arufah [as a manifestation of its concern over the loss of life], how much more so [would it be concerned] over all of these lives? Even if the men [of Amalek] sinned, did the livestock sin? And if the [adult] males sinned, did the children sin? A [heavenly] voice decreed to him: "Do not be so righteous!" (Qohelet 7:16) And when he told Doeg: "Turn and slay the priests [of Nob; 1 Shmuel 22:18], the [heavenly] voice declared: "Do not be so evil!" (ibid.)

קהלת רבה (וילנא) פרשה ז

[ט"ז] אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר, אל תהי צדיק הרבה יותר מבוראך מדבר בשאול דכתיב (שמואל א' ט"ו) ויבא שאול עד עיר עמלק וגו' ר' הונא ור' בנייה אומר התחיל מדיין הוא כנגד בוראו, ואמר כך אמר הקב"ה לך והכית את עמלק, אם אנשים חטאו, הנשים מה חטאו, והטף מה חטאו, והבקר ושור וחמור מה חטאו, יצאת בת קול ואמרה אל תהי צדיק הרבה יותר מבוראך, ורבנן אמרי התחיל מדיין כנגד עגלה ערופה, ואומר אמר הכתוב (דברים כ"א) וערפו שם את העגלה בנחל הוא הורג והיא נערפת אם אדם חטא בהמה מה חטאה, יצאת בת קול ואמרה אל תהי צדיק הרבה, רשב"ל אומר כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן, ומניין שנעשה אכזרי במקום רחמן שנאמר (שמואל א' כ"ב) ואת נוב עיר הכהנים הכה לפי חרב ולא תהא נוב כזרעו של עמלק, ורבנן אמרין כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שמדת הדין פוגעת בו שנאמר (שם) /שמואל א' /ל"א) וימת שאול ושלשת בניו.

"Do not be so righteous, do not be overly wise:" Do not be more righteous than your Creator. This is speaking about Saul, as it is written: "And [Saul] came to city of Amalek and fought in the stream."

R. Huna and R. Benayah said, He began to deliberate with his Creator, saying: God said, "Go and smite the evildoers of Amalek." If the men sinned, did the women sin? Did the children sin? Did the cattle, oxen and donkeys sin?

A [heavenly] voice decreed: "Do not be more righteous than your Creator. The Sages said: He began to argue against [the law] of 'eglah 'arufah [saying]: How could Scripture say to break the neck of a calf in the stream? A man murders and a calf is killed? A human being has sinned; the animal has not sinned! A [heavenly] voice declared: "Do not be so righteous."